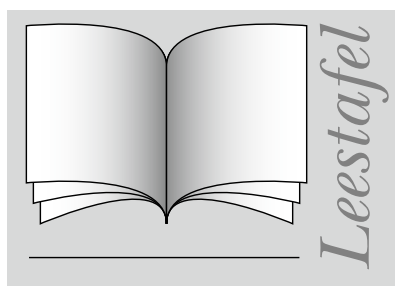

Summary

Many steps must be taken to turn 'nice words' into (morally) good actions. One possible helpful step could be moral deliberation meetings, i.e. "a structured and methodical conversation in a group about a moral question in response to a concrete experience" (CEG). We will reflect on whether moral case deliberation can be of help in realising 'nice words'. Because understanding the context of deliberative actions is important, we will first go back in time to discover the (re)introduction of ethics in healthcare: 'how medicine saved the life of ethics'. Next we will describe 'reflection at work', i.e. health care and what kind of competencies health care professionals need to develop in order to be 'reflective at work'. We will claim that moral case reflection as such must be of necessity complemented with moral reflection about care as such and about the organisation of care. Finally we will look at obstacles for reflection and lessons learned: Getting from 'nice words' to good practices – is moral reflection really helpful?

Bruntink R & VPTZ Nederland. *Over de dood gesproken. Stilstaan bij vragen rond leven en sterven*. Uitgeverij Ten Have, 2015. 128 pagina's. IS BN 9789025904968 . Prijs: € 12,99.

Dit boekje is op verzoek van Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) samen-

gesteld door journalist Rob Bruntink. De inhoud is gebaseerd op een aantal lezingen, georganiseerd door de Stichting Elckerlijck, waarmee de VPTZ in 2006 is gefuseerd. De sprekers van destijds vormen een bont gezelschap qua professionele achtergrond: Cees Dekker, Robbert Dijkgraaf, Arie Bos, Bert Keizer, Arjan Erkel, Kristien Hemmerechts, Gerard Visser, Gijs Scholten van Aschat en Alexander Rinnooy Kan. Doel van het boekje is om ons te inspireren tot nadenken over vragen rondom leven en sterven. En dat doet het zeker. Het leest gemakkelijk, maar wel erg veel onderwerpen passeren de revue: opvattingen over de tijd, ontstaan van het leven, toeval of ontwerp in de kosmos, de dood als bron van

leven, de dood als ultieme uitzonderingssituatie die uitnodigt tot zingeving, de dood als simpelweg het einde van ons biologische bestaan, angst voor de dood, de kunst van het ouder worden, onsterfelijkheid, het hiernamaals, het bestaan van de ziel, en de relatie tussen hersenen en geest. Door het aansnijden van zoveel thema's blijft het boekje wat aan de oppervlakte, zowel qua samenhang als qua diepgang. Het lijkt me ook weinig toegespitst op vrijwilligers in de palliatieve zorg. Maar, zoals gezegd, nadenken over de dood kan nooit kwaad en iedere bron van inspiratie is welkom.

Dr. Wim Dekkers, Nijmegen

Mededeling

NEON congres 3 juni 2016: *Succesvol op weg met ethiekondersteuning: doelen, methoden, best practices*.

Ben je actief of geïnteresseerd in ethiek(ondersteuning) in de zorg? Dan is het NEON-congres op 3 juni a.s. iets voor jou. NEON is het nieuwe netwerk op het gebied van professionalisering van ethiekondersteuning in de zorg.

Op het congres van 3 juni zal het NEON handboek ethiekondersteuning in de praktijk gelanceerd worden met 'best practices' en kwaliteitskenmerken voor ethiekondersteuning uit alle sectoren in de zorg. Met aandacht voor vragen als: "Hoe organiseer je ethiek op een goede manier in een zorgorganisatie?" We bieden een inspirerend programma met o.a. Wouter Bos (VUmc) en Pauline Meurs (RV&S). Daarnaast aandacht voor ervaringen, ideeën en interessante workshops die hulp kunnen bieden in de dagelijkse praktijk. Ook zijn er volop mogelijkheden om collega ethiekondersteuners te ontmoeten. Interessant voor leden van commissies ethiek, consultants ethiek en gespreksleiders moreel beraad tot managers en bestuurders die verantwoordelijkheid dragen voor ethiek in een organisatie. Meld je alvast aan via aanmelden@hetneon.nl. Voor meer informatie: www.hetneon.nl

EARLYBIRD AANBIEDING: inschrijving **vóór en op 15 april 2016 €125,-**. Na 15 april **€175**. (De prijs is inclusief het handboek). Kortingsmogelijkheid voor meerdere inschrijvingen vanuit één organisatie: 5 aanmelden is 4 betalen. Locatie: De Veerensmederij te Amersfoort.

Sluit je aan bij ons netwerk! Zie www.hetneon.nl of mail naar info@hetneon.nl